

معاون محترم غذا و دارو دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور

موضوع: راهکارهای پیشنهادی پیشگیری از وقوع اشتباهات داروپزشکی - مصرف دوز اشتباه دارو توسط بیمار - معاونتهای غذا و دارو سراسر کشور

با سلام؛

با احترام، به استحضار می رساند، دفتر متبوع، گزارشی مبنی بر وقوع عوارض جدی متعاقب مصرف دوز اشتباه داروی دونپزیل در بیمار مبتلا به آلزایمر به آرزایم به شرح زیر دریافت نموده است:

بیمار مبتلا به آلزایمر به دلیل تنگی نفس و ضعف و بیحالی به اورژانس مراجعه نموده و حدود ساعت ۱۰ شب به بخش بستری منتقل شد. از همراه بیمار توسط پرستار بخش در رابطه با داروهای مصرفی شرح حال گرفته شد و در آن هنگام داروهای مصرفی همراه بیمار نبود. پزشک معالج در قالب دستور تلفنی و پس از بررسی شرایط بیمار توصیه کرد که بیمار داروهای قبلی خود را تا زمان ویزیت صبحگاهی مصرف نماید. لازم به ذکر است، که تا صبح، بیمار دارویی از بخش دریافت نکرد و قبل از توصیه پزشک به صورت معمول داروهای خود را مصرف کرده بود. بیمار تحت درمان با داروی دونپزیل بوده و در ویزیت صبحگاهی مشاهده شده که بیمار دچار کاهش شدید سطح هوشیاری شده است و به ICU منتقل می شود. در بخش ICU در حضور پزشک و سرپرستار بخش مجدد داروهای مصرفی بیمار بررسی می شود. بیمار دارای سه بلیستر قرص دونپزیل از سه شرکت سازنده مختلف بوده و پزشک احتمال می دهد که علت کاهش سطح هوشیاری بیمار، مصرف همزمان قرص دونپزیل از هر سه شرکت سازنده بوده است. پس از اصلاح نحوه مصرف قرص دونپزیل هوشیاری بیمار به حالت عادی برمی گردد. علل ایجاد اشتباه فوق شامل عدم آگاهی بیمار و مراقب بیمار از لزوم توجه به نام ژنریک داروها در هنگام مصرف داروی یکسان در بسته بندی های شرکتهای سازنده مختلف و عدم نظارت پرستار بر مصرف داروها توسط بیمار و عدم اجرای دستورالعمل تلفیق دارویی بوده است.

راهکارهای پیشنهادی پیشگیری از وقوع اشتباهات داروپزشکی مشابه شامل موارد ذیل می باشد:

۱- اجرای دقیق دستورالعمل تلفیق دارویی در هنگام بستری شدن و هنگام جابجایی از بخش های مختلف و در زمان

ترخیص توسط داروساز

۲- بررسی داروهای همراه بیمار توسط داروساز و جدا سازی ویژندهای مختلف از یک داروی ژنریک

۳- آموزش به بیماران و مراقبین بیمار درخصوص لزوم دقت و توجه به نام ژنریک فرآورده و عدم مصرف همزمان

داروهای یکسان با بسته بندی های مختلف مربوط به شرکت های دارویی مختلف توسط داروسازان محترم

شماره: ۶۵۸/۷۰۹۳۴
تاریخ: ۱۴۰۱/۰۸/۰۷
پیوست: ندارد

۴- دارو دهی به بیمار بستری در بیمارستان می بایست فقط توسط پرستار و با نظارت داروساز انجام شود و به بیمار و همراه وی سپرده نشود.

۵- توجه به این مهم که مشابه این موارد در منزل نیز امکان وقوع دارد و ضروری است داروسازان برای بیماران مبتلا به آلزایمر از برنامه دارویی و چیدن جعبه دارو بیمار مطابق استاندارد مراقبت از بیماران مزمن و سالمندان استفاده نمایند.

خواهشمند است، دستور فرمائید، مراتب به همه مراکز دارویی، درمانی و بهداشتی تحت پوشش آن معاونت محترم اطلاع رسانی شود.

دکتر نوشین محمدحسینی
مدیر کل دفتر نظارت و پایش
مصرف فرآورده های سلامت محور

رونوشت :

جناب آقای دکتر شهرام غفاری مدیرکل محترم درمان غیرمستقیم سازمان تامین اجتماعی: جهت استحضار و دستور بارگذاری در سامانه نسخه الکترونیک

جناب آقای دکتر سلیمان حیدری سپرست محترم مرکز نظارت و اعتبار بخشی امور درمان

سرکار خانم مهندس حسینی اشپلا رئیس اداره اسناد و مکاتبات اداری

سرکار خانم دکتر کریمی قوانلو رئیس گروه ثبت و گزارش ایمنی و عوارض ناخواسته فرآورده های سلامت

جناب آقای قربانی متصدی امور دفتری

سرکار خانم کرمی متصدی امور دفتری